

[Handelsministeren.]

ringen imødekom virksomhedens anmodning om en øjeblikkelig hjælp, var, at virksomheden var kommet i en situation, der indebar, at virksomheden stod over for at måtte indstille driften, medmindre der kunne ydes den en likviditetsstøtte, som der under de givne forhold ikke var mulighed for at virksomheden kunne opnå på sædvanlig måde gennem sine bankforbindelser. Regeringen fandt, at der forelå sådanne ganske særlige forhold, at en helt ekstraordinær indsats fra det offentlige side var berettiget og nødvendig. Med disse „særlige forhold“ tænker jeg her i første række på hensynet til muligheden for at udskille motorfabrikken som et særligt selskab, således at det kunne undgås, at denne del af virksomheden blev revet med ved et eventuelt sammenbrud forårsaget af værftsafdelingens vanskeligheder. En sådan udskillelse er jo, som det vil være offentligheden bekendt, nu sket.

Nu er B & W foruden at være en motorfabrik i verdensformat tillige et skibsværft. Sagen har derfor i den offentlige debat givet anledning til bemærkninger om rimeligheden af støtte på et område, der i forvejen nyder godt af en særlig kreditordning, og derfor vil jeg fremkomme med et par bemærkninger herom. Regeringen har ligesom tidligere regeringer fundet det rigtigt, at en så betydningsfuld industri som skibsværftsindustrien ikke skulle udkonkurreres, fordi udlandets værfter var i stand til at yde kreditter på gunstigere vilkår. Konkurrencesituationen inden for værftsindustrien har i den sidste halve snes år været således, at den særlige kreditordning, der har gjort det muligt at finansiere de lange kreditter på 8-10 år, der nødvendigvis må ydes ved salg af skibe, til en rente på ca. 6 pct. — som nu for øvrigt er forhøjet til 7½ pct. — ganske enkelt har været en forudsætning for dansk værftsindustriens beståen. Vi har ment, at dansk værftsindustri burde have en fair chance for at overleve, da danske værfter i øvrigt fuldt ud er i stand

til at producere skibe, der pris- og kvalitetsmæssigt kan konkurrere på verdensmarkedet. Jeg synes, vi skylder den øvrige værftsindustri at sige, at den stort set har forstået at udnytte denne mulighed og ikke har ønsket andre støtteordninger. Det vil være beklageligt, hvis den betydelige indsats, der er gjort i dansk værftsindustri både fra de ansattes og fra virksomhedernes side, helt bliver overset på grund af de særlige vanskeligheder, B & W har haft.

Forespørgerne efterlyser de erfaringer, der kan høstes af de økonomiske vanskeligheder, der i den senere tid har ramt nogle større virksomheder. De eksempler herpå, som har vakt offentlighedens interesse, har imidlertid hver for sig sin særlige baggrund og sine særlige perspektiver og kan efter min opfattelse ikke give anledning til, at man drager generelle konklusioner. Som jeg har sagt flere gange, lever vi i et foranderligt samfund. Forandringerne er en forudsætning for fremskridt. Det er derfor uundgåeligt, at virksomheder bukker under i konkurrencen og må lukke. Den fulde beskæftigelse, vi alle er enige om at tilstræbe, kan ikke tilvejebringes ved sikring af enhver virksomheds beståen. Noget sådant ville blot bremse udviklingen og gøre os mindre rustet til at møde konkurrencen udefra, hvorved beskæftigelsen for alvor ville blive truet.

Vi har i det sidste årti været vidne til en industriel udvikling her i landet, der tåler sammenligning med den strukturændring, der i sin tid fandt sted, da vi blev en førende producent af animalske landbrugsprodukter og dansk landbrug kom til at indtage sin førende stilling. Det kan ikke undre, at sådanne omvæltninger kan føre til sammenbrud for nogle virksomheder, men disse tilfælde er ikke karakteristiske for dansk industris situation.

De vanskeligheder, der er opstået, er beklagelige, men det er ikke mindre beklageligt, såfremt der i offentligheden opstår en fornemmelse af, at dansk industri ikke er vågen og ikke kender sin besøgestid. Vi